Rok II. Nr. 88.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) po 8 centów, za każde następne „ 5 „ i należytość stęplową 30 „ za każdorazowe umieszczenie.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1873.

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego. Cena prenumeraty miesięcznie 50 c. Numer pojedynczy kosztuje 5 c. Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Mikołajskiej Nr. 444 i Kasa Teatralna.

Kraków 19 Lutego.

Jutro powtórzonem będzie dzisiejsze przedstawienie (Kopernika) w abonamencie.

Pan Rychter wyjeżdża w piątek na parę dni do Warszawy, z tego powodu nie może być graną w tym tygodniu ani **Fedra**, ani **Kopernik**.

W sobotę **TRICOCHE i CACOLET**, na benefis p. Zamojskiego. Tricocha gra pan Zamojski, Cacoleta p. Eker.

Objaśnienie obrazu dzisiejszego: Pan Ładnowski przedstawia Kazimierza Jagiellończyka, pani Ekerowa żonę jego Elżbietę, pan Rawicz Aleksandra, pan Zapałowicz Olbrachta, pan Eker Fryderyka kardynała, pan Szymański Kalimacha, pan Zamojski Zygmunta I. pani Wolska Bonę, pan Zakrzewski Zygmunta Augusta, jako następcę tronu, pani Siennicka Elżbietę rakuską, pierwszą jego żonę, pan Glikson Tomickiego, pan Danielewicz Szydłowieckiego, pan Leszczyński Albrechta Brandeburskiego, pan Siennicki Hetmana Tarnowskiego, pan Werner Księcia Ostrogskiego. Na ostatnim planie pan Rychter Kopernika, pan Bolesławicz Ostroroga, pan Terenkoczy Orzechowskiego, pan Błoński Modrzewskiego, pan Roger Reya z Nagłowic, pan Pichor Taszyckiego, obok niego poczet szlachty. Na boku pan Benda Stańczyka.

Ze świata muzykalnego.

Wielbiciele muzyki Szumana złożyli kapitał w ilości 30,000 talarów na utworzenie w Niemczech fundacyi Szumana i zebrane pieniądze oddali do rąk pani Klary Schuman, żony genialnego mistrza.

Na scenie lwowskiej debiutował młody tenorzysta p. Olski. Recenzye wyrażają się o nim przychylnie.

Tamże ma być wkrótce przedstawioną opera Robert Diabeł, w której w roli tenorowej Rembaux, wystąpi nowy debiutant, którego wyszukał p. Köhler, między śpiewakami tamtejszej synagogi.

Jeden z dzienników berlińskich donosił niedawno, że Paulina Lucca udała się do cesarza Wilhelma z prośbą o pożyczkę. Tymczasem gazeta handlowa New-Yorska ogłasza wiadomość, że według kwitów, wydanych pani L. przez dom bankierski do d. 9. Grudnia r. z. taż złożyła u niego 47,478 dolarów, stanowiących dochód z 30 jej wystąpień, przecięciowo zatem pobierała p. L. za każdy wieczór po 1582 dolarów, co wynosi prawie tyle ile jej gaża w Berlinie przez lat sześć zebrana, prócz tego impresariowi p. Mareczek dostarczył jej ekwipaż i mieszkanie wykwintnie urządzone, a nadto zobowiązał się kontraktem utrzymywać jej domowe gospodarstwo.

Hr. Władysław Tarnowski wystąpił z koncertem we Florencyi. Na koncercie tym, którym zjednał sobie p. Tarnowski imię znakomitego fortepianisty znajdowało się między słuchaczami aż trzech wieszczów: Marcucci, Gubernatis i Lenartowicz.

Operetka p. t. Kowale, do której muzykę napisał p. Bogumił Smolik ma być przedstawioną na scenie lwowskiej.

Najnowsza operetka Offenbacha nosi tytuł: Braconniers.

Leon Vasseur napisał operę komiczną p. t. Le roi d' Yvetot. Ma być najprzód przedstawioną w Bruxelli, a następnie w Paryżu.

P. Emil Smietański zamierza podczas wystawy powszechnej w Wiedniu wystąpić z koncertem.

ROZMAITOŚCI.

Aleksandrowi Dumasowi (ojcu) brakowało w jednym z jego dramatów stósownego zakończenia. Rzecz rozchodziła się o sąd dziecka, czy miało ono pójść za ojcem czy zostać przy matce. Dumas chcąc zagadkę rozwiązać, zawołał syna swego dziewięcioletniego i rzekł do niego: „Słuchaj malcze, ja i twoja matka rozłączamy się — wybieraj między nami“. Dziecko po dłuższym namyśle odpowiedziało: „Jeżeli moja matka cię opuszcza, to zostanę przy tobie, jeżeli zaś ty jesteś tak niedobry i mamę porzucasz, to pójdę za nią“. Tą logiką dziecka Dumas zakończył sytuacyę dramatyczną.

Wiktor Sardou oddał teatrowi Paryzkiemu Palais-Royal nową 5 aktową sztukę, która jednakże dla tendencyi nieprzyjaznej obecnemu rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki, przedstawioną w Paryżu nie będzie.

Kuryer codzienny opowiada co następuje: Kiedy znana śpiewaczka opery włoskiej Artôt przybyła do Lwowa, primadonna tamtejszej opery pani Jakowicka w skutek zbyt skromnego wyobrażenia o swoim talencie cofnęła się od wystąpienia z nią razem. Za ten jak go nazwano kaprys, dyrektor teatru wytrącił jej 500 fl. Pani J. przyjęła to milczeniem i na drugie przedstawienie oświadczyła się wystąpić wspólnie z panią Artôt, co też i uczyniła; lecz po pierwszym zaraz akcie, który odśpiewała bardzo pięknie oświadcza dyrektorowi, że doputy nie wyjdzie na scenę, dopóki jej nie zwróci wytrąconych 500 fl. Na takie dictum dyrektor zaczął się na wszystkie strony wykręcać, ale widząc stanowczość pani J. i zbliżającą się chwilę dla przedstawienia drugiego aktu, rad nie rad musiał zwrócić zabraną poprzednio kwotę, i w dodatku jeszcze przeprosić artystkę za swoje postępowanie.

W ciągu zeszłego roku we Francyi wydano dzieł nowych różnej treści 10,559, dzieł muzycznych 3,914.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

RZECZ W ROKU 1860.

(Ciąg dalszy).

Dnia 1 Kwietnia 1823, dano na benefis Skibińskiego operę Schenka p. t. Szynka lekarstwem na wszystkie choroby. Były to jeszcze czasy, kiedy aktór chodził z biletami po domach, aby je pozbyć, i zalecał w afiszu swój benefis, aby zwabić publiczność. Skibiński temi słowy zalecił w afiszu swoją sztukę: Ponieważ mój benefis przypadł w Święta wielkanocne, przeto niemogę przyzwoiciej usłużyć Łaskawej publiczności jak Szynką, na którą zapraszam. Najobowiązańszy i najniższy sługa K. Skibiński. Mimo tego zalecenia teatr był pusty, bo widzowie kręcili się około aromatu szynek rzeczywistych.

Dnia 17 Marca 1823, grali amatorowie komedyą Odwet, czyli Barbara Zapolska, i komedyą: Laska Jmperatorska. W pierwszej sztuce występowali: Bartynowski (Król Zygmunt), Wesseli (Kże Ostrogski), Gintler (Zapolski), Panna Koźmińska (Barbara), Giżycki (Janusz), Zapalski (Pełka), Józefa Szopowiczówna (Maryna), Julian Dorau (Baltazar). W drugiej sztuce grali: Dorau (Imperator), Bartynowski (Willikow), Szopowiczówna J. (Marya), Kratzer (Petrowicz), Szopowiczówna Olimpia (Fiedora), Giżycki (Adjutant). Panny Szopowiczówne były córkami znanego z naukowości profesora, jedna z nich Wanda pisywała utwory sceniczne grywane w roku 1831, Do jednej z tych panien zabiegi czynił znany dandy owoczesny Mol, który że próżniactwem się bawił, ostrzeżono przed nim ojca panien, wierszem redutowym: „Wytrzep z szopów twoich Mole“.

W dniu 12 marca t r. dawano koncert amatorski na dochód towarzystwa dobroczynności. W koncercie tym popisywała się panna Julia Grodzicka (później Rzewuska), osoba słynna z dowcipu i biegłości śpiewu. Po swym koncercie drukowano na cześć jej wiersze:

Jeżeli Katalani co w Europie słynie
Dla wszystkich była cudem, dla ciebie dosiężną
Słusznie więc w harmonii w roszkosznej krainie
Gdzie ona jest królową, tyś warta być księżną.

W kwietniu Gertner z Petersburga dawał koncerta na gitarze, najniewdzięczniejszem brząkadle. Publiczność zachwycała się tem więcej, że gwizdaniem małej waryacyi wywołał oklaski uniesienia. Było też czemu klaskać! Widać, że uchodziło wówczas poniewieranie sztuki. Dzisiaj najlepszy nasz illustrator-humorysta, i najbieglejszy wygwizdywacz pieśni, nie pomyślałby iść w tory Gertnera, — ale też nie byłoby publiczności na podobny serio-koncert.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski*. W drukarni L. Paszkowskiego w Krakowie. Rządca Drukarni *Józef Łakociński*.

Z ZAWIESZENIEM ABONAMENTU. Nr. porządkowy 87.

TEATR KRAKOWSKI.

We Środę dnia 19go Lutego 1873 roku.

W czterechsetną rocznicę urodzin

MIKOŁAJA KOPERNIKA

Po raz pierwszy

KOPERNIK

POEMAT DRAMATYCZNY,

w dwóch odsłonach, na tle historycznem osnuty, przez

JÓZEFA SZUJSKIEGO.

OSOBY:

Albert brandeburski Wielki Mistrz Krzyżacki — — — —	Pan Leszczyński.
MIKOŁAJ KOPERNIK, kanonik i administrator dóbr dyecezyi warmińskiéj — — — —	Pan Rychter.
Tideman Gize — — — —	Pan Benda.
Maurycy Ferber — — —	Pan Bolesławicz.
Jan Reticus, uczeń Kopernika	Pan Szymański.
Eliza, siostrzenica Kopernika	Panna May.
Bärman, bakałarz — — —	Pan Zamojski.
Iskrzycki, dworzanin królewski dowódzca chorągwi pancernej	Pan Werner.
I mieszczanie — —	Pan Siedlecki.
II mieszczanie — —	Pan Glikson.
III mieszczanie — —	Pan Zapałowicz.
IV mieszczanie — —	Pan Kaisi.

Dwóch żaków w maszkarach — Rycerstwo Alberta i Iskrzyckiego.

Rzecz dzieje się w roku 1523.

ZAKONCZY

Wiek Kopernika

OBRAZ Z ŻYWYCH OSÓB,

przedstawiający wybitniejsze postacie w czasach od 1473 — 1543,

połączony

z deklamacyą dramatyczną p. Feliksa Bendy

w roli Stańczyka.

Między przedstawieniem Kopernika a Obrazem orkiestra wykona marsz na obchód Kopernikowy, kompozycyi **KAZIMIERZA HOFMANNA.**

Cena miejsc zwyczajna. — Początek o godz. 7.

W Drukarni L. Paszkowskiego w Krakowie. D. u. n. St.